

Social- og Integrationsministeriet

Det talte ord gælder

Samrådsspørgsmål L:

"Under henvisning til artiklen "Socialministeren: "vi har et etnisk proletariat", bragt på www.b.dk den 26. maj 2013, bedes ministeren uddybe sine udtalelser om, at Danmark har et etnisk proletariat, herunder om ministeren mener, at udviklingen af et "etnisk proletariat" begrænses med de fem kriterier for særligt udsatte boligområder, som fremgår af regeringens aftale af 10. juni 2013 med Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om nye kriterier for særligt udsatte boligområder. <http://www.b.dk/politiko/socialministeren-vi-har-et-etnisk-proletariat>."

Svar:

Jeg vil gerne takke for spørgsmålene. For god ordens skyld vil jeg gøre udvalget opmærksom på, at jeg starter med at besvare spørgsmål L og i forlængelse heraf vil besvare spørgsmål M. Jeg vil indlede med at fastslå, at jeg som social- og integrationsminister ser det som min opgave at værne om vores fælleskab og kæmpe for, at alle udsatte grupper bliver en del af fællesskabet.

Det kan lyde højstemt – men det er lige præcis baggrunden for, at jeg siger, at vi skal pakke berøringsangsten væk og i stedet handle på de udfordringer vi har, og som bl.a. er kulturelt betingede.

Mit ærinde er ikke at italesætte et nyt proletariat. Men derimod, at vi skal adressere de problemer, som er til stede. Der er nemlig familier, som isolerer sig socialt væk fra fællesskabet.

Mit ærinde er i stedet for at kæmpe for, at alle føler sig som en del af vores fællesskab, og at alle har lige muligheder.

[Det jeg mener, er]

Som forældre vil vi kun det bedste for vores børn. Men det kræver, at vi som forældre kender til de muligheder og tilbud, der eksisterer. Og at vi som forældre kender vores rolle og ansvar.

Og netop nydanske forældres rolle og ansvar går som en rød tråd igennem mange af de aktuelle udfordringer på integrationsområdet.

Det gælder i forhold til en god skolegang, de rette uddannelsesvalg og i forhold til at undgå rodløshed, marginalisering og kriminalitet.

For regeringen handler det om at stille krav og have klare forventninger til forældrene, men også om at give muligheder og støtte.

Et samarbejde som forudsætter, at man som forældre kender og forstår det danske system.

Og vi må konstatere, at det for nogle socialt udsatte nydanske forældre er en udfordring at udfylde forældrerenollen.

En udfordring, som bliver forstærket, hvis man af forskellige årsager ikke har overskud i hverdagen og heller ikke besidder det fornødne kendskab til det danske samfund, det danske sprog og de tilbud, som samfundet kan tilbyde.

Resultatet er, at for mange nydanske børn får et lavt fagligt niveau i skolen og i visse tilfælde udvikler en problematisk risikoadfærd, som kan have store konsekvenser for deres fremtidsmuligheder. Og som risikerer at blive en del af fødekæden ind i bander, kriminalitet eller andre alvorlige problemer.

Og jeg møder unge, som siger, at deres forældre hverken bakker op om deres skolegang eller fritidsin-

teresser. Og unge, som føler sig dobbelt svigtede – både af deres forældre og af systemet. Og unge som vokser op med en ligegyldighed over for fællesskabets normer.

Det er alarmerende, ikke bare for det enkelte barn, men også i et bredere integrations- og samfundsmæssigt perspektiv.

Derfor er vi nødt til at kalde på forældrene og tydeliggøre forældrenes rolle og ansvar. Og vi er nødt til at sætte ind med en tidlig indsats for at forebygge sociale udfordringer på sigt.

Jeg er nu kommet med et udspil med 6 helt konkrete initiativer, som skal styrke integrationsindsatsen over for udsatte, nydanske familier som skal sikre, at alle forældre i fremtiden kender deres rolle og ansvar.

Udgangspunktet for initiativerne er, at der skal rækkes en hånd til de nydanske forældre og samtidig være fuldstændig klarhed over, hvilket ansvar man har som forældre til børn, der vokser op i Danmark.

Udspillet giver både familierne muligheder for at kunne være en del af fællesskabet, men stiller også krav

om, at man gør en aktiv indsats. Den balancegang tror jeg i det hele taget er nøglen til en succesfuld integrationsindsats og til, at vi i årene fremover ikke taber en ny generation på gulvet.

[ghettolisten – begrænses udviklingen af et "etnisk proletariat" med de fem kriterier for særligt udsatte boligområder?]

For så vidt angår den netop indgået aftale med Liberal Alliance og det Konservative Folkeparti om udsatte boligområder, ved jeg, at min kollega by- og boligministeren Carsten Hansen allerede har redegjort for indholdet heraf.

For mit vedkommende vil jeg derfor blot sige, at den ændrede udformning af kriterierne bag ghettolisten ikke ændrer mit integrationsmæssige fokus. Der er nogle problemer og udfordringer, som skal håndteres, og det er det jeg og regeringen gør.

Samrådsspørgsmål M

”Ministeren bedes redegøre for, i hvilket omfang forældre- og ungepålæg bliver anvendt i de områder, som omfattes af ghettolisten, herunder hvilken effekt pålæggene efter ministerens opfattelse har vist sig at have.”

Svar:

Jeg tror, at vi alle er enige om, at forældre har et ansvar for at sikre deres børns trivsel og udvikling. Det betyder bl.a., at det er forældrenes ansvar, at deres børn kommer i skole, og at de ikke hænger på gaden om aftenen, når de skulle ligge i deres seng

Og forældreansvaret gælder naturligvis også for forældre, som ikke har boet hele deres liv i Danmark. Derfor skal vi – som jeg også var inde på før – også have forventninger og stille klare krav til disse forældre. Vi skal give dem en klar fornemmelse af, hvilket ansvar vi, som samfund mener, man har over for sine børn.

Formuleringen af et klart forældreansvar kan efter min mening hjælpe forældrene med at ændre adfærd. Og derfor er det også oplagt, at kommunerne begynder at anvende disse forældreoplæg.

Der har i den seneste tid været en del debat om, hvor meget kommunerne bruger forældre- og ungepålæg. Jeg kender ikke til landsdækkende opgørelser, som viser, om kommunerne målretter brugen af forældre- og ungepålæg til bestemte udsatte boligområder. Og derfor er det også svært at sige noget om, hvilken effekt, pålæggene har i disse områder.

En evaluering af pålæggene fra 2011, viser dog, at kommunerne ikke bruger forældre- og ungepålæg i særligt stort omfang. Undersøgelsen viser imidlertid også, at forældre- og ungepålæg kan have en god effekt, når kommunerne anvender det, og hvis det bruges i de rigtige tilfælde.

Forældre- og ungepålægget kan nemlig have en præventiv effekt, hvilket betyder, at forældrene nogle gange allerede begynder at ændre deres adfærd, når de hører, at de kan blive trukket i børne- og familieydelsen. Og det er jo det, der gerne skulle være resultatet. Målet er jo ikke at trække mennesker i deres ydelser, men en ændret adfærd.

Derudover kan der tilsyneladende være en sammenhæng mellem brugen af forældre- og ungepålæg og de umiddelbare resultater - både i form af at forældrene efter-

lever pålægget og i forhold til at børnene f.eks. i højere grad kommer i dagtilbud eller skole.

Endelig peger evalueringen på noget for mig helt grundlæggende; at pålæggene i højere grad efterleveres, når forældrene er blevet grundigt informerede om ordningen og dens konsekvenser. Den bedste effekt opnås altså, når kommunerne bruger tid på at få dem iværksat på en ordentlig og grundig måde, og når forældrene inddrages undervejs.

Brugen af forældre- og ungepålæg afhænger af, at vi får brudt med de vaner og tankemåder, som hidtil har været gældende ude i kommunerne. Forældre- og ungepålægget virker faktisk, hvis det bruges i de rigtige sager og på den rette måde. Og det skal kommunerne tage ved lære af. Så de bruges over for de forældre, som rent faktisk har ressourcerne, men som vælger ikke at understøtte deres børn i en positiv udvikling og trivsel.

Vi skal derfor gøre op med den berøringsangst, der handler om, at vi ikke tør sige til familierne, at de har et ansvar - og at de skal løfte det. Vi skal fortælle dem, hvor afgørende deres ansvar og engagement er for deres barns fremtid.

Som jeg ser det, er der et stort behov for at vejlede og oplyse kommunerne bedre om de muligheder, de har. Og her kan et udgående rejsehold være et godt redskab sammen med andre initiativer.

Som jeg nævnte før er jeg kommet med 6 helt konkrete initiativer, som skal styrke integrationsindsatsen over for udsatte, nydanske familier med fokus på forældreansvaret. Her har et af initiativerne netop til formål at styrke brugen af forældrebetaling over for nydanske familier.

Det betyder, at der nu bliver nedsat et rejsehold, som bl.a. skal arbejde med de barrierer, der kan være for brugen af forældrebetaling over for nydanske familier. I samarbejde med kommuner beskrives cases på systematisk brug af forældrebetaling over for nydanske familier – så disse erfaringer udbredes til de øvrige kommuner via rejseholdet.

I den nye indgåede aftale om udsatte boligområder mellem regeringen og Liberal Alliance og det Konservative Folkeparti er parterne enige om, at der skal sættes ind overfor børn og unge, som skaber utryghed i boligområderne.

Og her må forældrene træde i karakter og sørge for, at deres børn holder sig på rette spor. Derfor er det også en del af aftalen, at regeringen løbende vil arbejde på at understøtte og udbrede kommunernes brug af forældrepatrulæ.

Og så vil jeg i mit partnerskab med KL arbejde for, at kommunerne i større omfang anvender forældrepatrulæ i arbejdet med de familier, hvor børnene har en normbrydende adfærd.